

RYGSØJLEGIGT OG
MORBUS BECHTEREW

Nr. 1 • februar 2018
25. årgang

FORENINGEN FOR RYGSØJLEGIGT OG MORBUS BECHTEREW

STORT TEMA

GRAVIDITET OG RYGSØJLEGIGT

Medicinsk cannabis

ER DET NOGET FOR OS MED RYGSØJLEGIGT?

MAGASINET OM RYGSØJLEGIGT

Af Jens Tryde

DET HELE MENNESKE

Rigtigt godt nytår. Jeg håber, at du er kommet godt i gang med 2018, og føler dig klar til de udfordringer og forhåbentligt også glæder, det nye år vil bringe.

Her i 2018 vil vi i medlemsbladet forsætte linjen fra sidste år - og dermed blive ved med at sætte fokus på ikke kun rygsøjlegigt, men alt det der kan følge med en kronisk gigtlidelse. Med andre ord vil vi forsøge at se det hele menneske og beskrive, hvad man som patient skal være særlig opmærksom på - og ikke mindst, hvad kan man selv gøre.

Sidste år kunne vi for eksempel fortælle om Peter, hvis sygdom udløste en alvorlig depression. Vi hørte også Birgitte, Johanne og Gitte fortælle om deres oplevelser med en af følgesygdommene; regnbuehindebetændelse. I dette nummer af medlemsbladet kan du så læse om nogle af de udfordringer, der kan være forbundet med graviditet og fødsel, når man har en sygdom som vores. Gennem hele året vil vi forsæt-

te med at have fokus på følgesygdommene. Til det hele menneske hører jo heldigvis ikke kun sygdomme. Derfor er emner omkring uddannelse, tilknytning til arbejdsmarkedet og pension også i støbeskeen og venter på at blive behandlet.

Dette nummer af medlemsbladet indeholder også invitationer til generalforsamlinger landet over og til landsmødet i Haderslev 5.-6. maj. Som altid vil jeg opfordre alle til at møde op til de lokale generalforsamlinger. Måske er foreningsarbejdet ikke lige dig, og det kan derfor måske synes mindre vigtigt med en generalforsamling. Husk blot på, at det jo også er en god lejlighed til at møde andre med samme sygdom, og der er rig mulighed for en god snak hen over bordene. Har du muligheden, skal du ikke snyde dig selv for at deltage i et landsmøde. Det er for mig et af årets højdepunkter, og jeg håber, at der igen i år vil være mange nye ansigter blandt deltagerne.

På gensyn

**RYGSØJLEGIGT OG
MORBUS BECHTEREW**

Redaktion: Jens Tryde, (ansvarshavende redaktør),
Primulavej 15, 7000 Fredericia, tlf. 2815 3828,
jensblichertryde@live.dk

Redaktionsudvalget: Oliver Hendricks, Linda Petersen,
Claus-Ebbe Junker, Stig Winther Nielsen

Tekst og layout: Medical Media
(www.medicalmedia.dk)

Annoncer: Medical Media, tlf. 2682 2231

Oplag: 1600 stk.
ISSN 1601-7080

Facebook: www.facebook.com/foreningenforrygsøjlegigtogmorbusbechterew

UDGIVELSER 2018

Nr. 1 • februar
Nr. 2 • juni
Nr. 3 • september
Nr. 4 • december

Deadline for indsendelse
af materiale til næste
nummer er 10. maj 2018

NR. 1 • 2018

Medicinsk cannabis - er det noget
for os med rygsøjlegigt? 4

TEMA Rygsøjlegigt, graviditet,
fødsel og amning 6

Behandling under graviditet og amning 9

Det overgår alt at blive mor 10

Smerter blev misforstået
som bækkenløsning 12

Biologisk medicin nødvendigt
for at gennemføre graviditet 13

PORTRÆT Ally - en mand! 14

Landsmøde 2018 18

Når uheldet er ude 21

Når sindet er stærkere end kroppen 22 **KLUMME**

Landsdelsforeningsnyt

Midt-vestjylland 25

Hovedstaden 26

Sjælland syd 27

Fyn 27

Vestjylland 28

Østjylland 29

Vejle-Ribe 29

Sønderjylland 30

Nordjylland 31

Nyttige oplysninger 35

MEDICINSK CANNABIS

- er det noget for os med rygsøjlegigt?

Af Jan Andreasen journalist/læge

De seneste måneder har medicinsk cannabis fået meget omtale i medierne. Men virker det egentlig, og hvad er fordelene og ulemperne?

Ved årsskiftet trådte en forsøgsordning med medicinsk cannabis i kraft. Den giver mulighed for, at læger kan udskrive medicinsk cannabis til patienter med smertefulde muskelspasmer, kvalme som følge af kemobehandling samt nervesmerter - også kaldet neurogene smerter.

Et enigt Folketing står bag forsøgsordningen. Og fra politisk side har ønsket været at give patienter en lovlig mulighed for at afprøve medicinsk cannabis, hvis de ikke har haft gavn af godkendt medicin. Efter forsøgsordningen håber politikerne at have et

bedre grundlag for at vurdere effekten af medicinsk cannabis. Forsøgsordningen løber i fire år

Ikke godkendt som lægemiddel

De cannabisprodukter, der indgår i forsøgsordningen, er dog ikke at forveksle med godkendte lægemidler, hvor der stilles meget høje krav til effekt, produktion og sikkerhed. Dette er ikke tilfældet med medicinsk cannabis. Cannabisprodukterne er sjældent testet i såkaldte kliniske undersøgelser, hvor man belyser, hvordan produktet virker mod eksempelvis smerter. Kendskabet til eventuelle risici er derfor mere begrænset, end for godkendte lægemidler.

Medicinsk cannabis kan påvirke trafiksikkerheden

Da cannabis kan medføre døsighed, sløvhed og svimmelhed bør man ikke køre bil, motorcykel eller andet motorkøretøj, betjene maskiner eller deltage i farlige aktiviteter, hvis man oplever sådanne symptomer. Det påhviler lægen at vurdere den enkelte patients trafikfarlighed ved behandling med medicinsk cannabis, herunder behovet for et (eventuelt tidsbegrænset) kørselsforbud.

Ingen videnskabelig dokumentation

Lægemiddelstyrelsen har forud for vedtagelsen af forsøgsordningen vurderet de foreliggende undersøgelser om effekten ved medicinsk cannabis. Det betyder dog ikke, at de konkrete produkter, der vil være på det danske marked, indgår i disse undersøgelser.

Oftest er medicinsk cannabis sammenlignet med placebo i relativt små undersøgelser, hvorfor den videnskabelige dokumentation for virkning og sikkerhed er begrænset - og i de fleste tilfælde utilstrækkelig. Og de mulige bivirkninger på kort og lang sigt er så-

Lægemiddelstyrelsen vurderer, at smerter ved inflammatoriske ledsygdomme som rygsøjlegigt og morbus Bechterew ikke er relevant at behandle med medicinsk cannabis.

ledes heller ikke kortlagt tilstrækkeligt. Cannabis er endvidere associeret med en øget risiko for psykose, depression, selvmord og trafikulykker. På nuværende tidspunkt mangler der viden om, hvorvidt dette også gælder medicinsk cannabis. Ved langvarigt brug af medicinsk cannabis kan der hos kroniske smertepatienter endvidere udvikles afhængighed.

Medicinsk cannabis til rygsøjlegigt

Ifølge Lægemiddelstyrelsen findes der ingen undersøgelser om effekten af medicinsk cannabis som smertelindring ved rygsøjlegigt. Der findes kun få og mindre undersøgelser af cannabis som smertelindring til patienter med leddegigt. I en enkelt lille undersøgelse af ringe kvalitet var cannabis marginalt bedre end placebo, men forbundet med flere bivirkninger. Lægemiddelstyrelsen vurderer således, at smerter ved inflammatoriske ledsygdomme som rygsøjlegigt og morbus Bechterew ikke er relevant at behandle med medicinsk cannabis.

Kilder Retsinformation.dk, Lægemiddelstyrelsen, Sundheds-ældreministeriet, Ugeskrift for Læger

Kort om medicinsk cannabis

Cannabis indeholder flere hundrede forskellige stoffer, hvoraf nogle påvirker de cannabinoide bindingssteder (receptorer) CB1 og CB2, som antages at spille en rolle for nogle af cannabis virkninger, men de præcise mekanismer kendes ikke.

CB1 receptorer findes i hjernen og i andre organer som lunger, lever og nyrer. CB2 receptorer findes ved nerveender, men også i immunsystemets celler. Det konkrete cannabisprodukt kan bestå af cannabisdroge fra stamplanten *Cannabis sativa* L.

Lægemiddelstyrelsen har defineret fire områder, hvor man har vurderet, at der er nogen dokumentation for virkning af medicinsk cannabis.

- Smertefulde spasmer som følge af multipel sklerose.
- Smertefulde spasmer på grund af rygmarvsskade.
- Kvalme efter kemoterapi.
- Neuropatiske smerter (nervesmerter), hvilket vil sige smerter på grund af sygdom i hjerne, rygmarv eller nerver.

Lægens frie ordinationsret

Læger har fri ordinationsret. Det betyder i praksis, at alle læger i princippet må udskrive medicinsk cannabis til deres patienter. Hverken loven eller vejledningen for forsøgsordningen forhindrer, at læger kan udskrive medicinsk cannabis til patienter, der lider af andre sygdomme end dem, der er nævnt ovenfor. Det skal dog også understreges, at ingen læge har pligt til at udskrive medicinsk cannabis.

RYGSØJLEGIGT, GRAVIDITET, FØDSEL OG AMNING

Af Lars Christensen journalist

Har du rygsøjlegigt og påtænker at blive gravid, er det alfa og omega at planlægge tidspunktet. Inflammatoriske gigtsygdomme som morbus Bechterew, men også leddegigt og psoriasisgigt, kan nemlig påvirke graviditeten, ligesom graviditeten kan påvirke gigten.

Når man har rygsøjlegigt, er det mest optimalt at blive gravid, når sygdommen er i en stabil fase. Når det er sagt, er der aldrig et helt optimalt tidspunkt. Inden du bliver gravid, er det dog vigtigt, at du sammen med din reumatolog gennemgår den medicin, du behandles med. For nogle lægemidler gælder, at man skal stoppe med dem i god tid inden, man bliver gravid, mens andre former for medicin kan være nyttige gennem hele graviditetsperioden. Mænd med rygsøjlegigt eller en af de andre inflammatoriske rygsygdomme skal i øvrigt også kontakte lægen med hensyn til medicinbrug, når de sammen med deres partner planlægger graviditet.

Hos mange kvinder med rygsøjlegigt påvirkes sygdomsaktiviteten ikke under en graviditet, mens omkring hver femte oplever bedring. Det gælder især dem, der har gigt i hænder, fingre, fødder og skuldre i tillæg til gigten i ryg og nakke. Omvendt får omkring en tredjedel flere smerter og mere stivhed i ryg og led under en graviditet. Forværringen opstår oftest midtvejs i graviditeten. Når man så samtidig plages af kvalme, opkast og bækkeløsning, kan ryg- og ledgenerne opleves endnu mere belastende. Det er især vigtigt, at man er fysisk aktiv under graviditeten. Det kan også være til stor gavn at gå regelmæssigt til fysioterapi og følge et trænings-

program. Du skal ikke bekymre dig om bækkeløsning mere end andre, da dette ikke forekommer hyppigere hos gravide med rygsøjlegigt.

I forhold til selve fødslen, anbefales det at føde normalt, med mindre der er betydelig reduceret bevægelighed i ryg, hofte eller bækken. Hvordan du ønsker at føde, hvilke tanker du har gjort dig - og hvilke muligheder der er, kan du få mere information om, når du er til kontrol i løbet af graviditeten.

Efter fødslen oplever omkring hver anden, at gigtsymptomerne forværres. Det sker typisk to til seks måneder efter fødslen. For de fleste er dette forbigående, og i løbet af det første år efter fødslen går sygdomsaktiviteten som regel i ro igen.

Når du har rygsøjlegigt og ønsker at blive gravid, bør du planlægge graviditeten, så sygdommen er i en rolig fase. Som du kan læse på disse sider, er det dog ikke muligt for alle. Og under alle omstændigheder er det et godt udgangspunkt at have en god dialog med dine behandlere, ligesom du skal føle dig tryk gennem hele forløbet. Og i forhold til, om du risikerer at give rygsøjlegigt videre til dit kommende barn, bør du tale med din reumatolog, da den eventuelle risiko er individuel.

Har du rygsojlegigt og påtænker at blive gravid, er det alfa og omega at planlægge tidspunktet.

Når du skal føde

Hvis du har haft en normal graviditet uden de almindelige graviditetsproblemer, kan du føde normalt og til fastsat termin. Har du betydelige gener fra hofted eller ryg, kan kejsersnit være et alternativ til en normal fødsel. Det kan dog være en udfordring at blive bedøvet, hvis du er meget stiv i nakken, ligesom epidural-bedøvelse kan være vanskeligt, hvis man har forkalkninger i lændedelen af ryggen.

Når du har født

Efter fødslen sker det i mange tilfælde, at gigten blusser op med forværrede symptomer til følge. Dette er uafhængigt af, hvornår menstruationen indtræder igen efter fødslen, eller om du ammer. For langt de fleste er forværringen dog forbigående. Du kan i øvrigt amme dit barn, hvis det lægemiddel, du behandles med, er sikkert at anvende ved amning og ikke udskilles i brystmælken.

For at undgå at symptomerne forværres i barselsperioden, er det ofte nødvendigt at genoptage gigtbehandlingen efter fødslen. I den forbindelse er det vigtigt med en grundig dialog med din reumatolog, hvor fordele og ulemper ved høj sygdomsaktivitet og amning må vurderes, da nogle former for medicinering er uforenelige med amning. Samtidig er det vigtigt, at du ikke venter for længe med at tage en beslutning, da høj sygdomsaktivitet kan gøre det vanskeligt at kontrollere sygdommen. Det er desuden vigtigt at huske på, at det er fysisk krævende at have en baby. Der er mange løft og perioder, hvor du bærer rundt på barnet. Samtidig er det en udfordring for mange at finde tid til fysisk aktivitet og træning, som jo er så vigtigt, når man har rygsøjlegigt.

Medicin før og under graviditeten

Brug af lægemidler forud for en graviditet skal altid indgå i planlægningen. Afhængig af medicinen kan der være risiko for fosteret, og denne risiko skal vejes op mod nødvendigheden af behandlingen. Nogle former for medicin må man ophøre med, mens andre er nødvendige for at gennemføre graviditeten. Tal derfor med din reumatolog, hvis du overvejer at få børn. Det er vigtigt både for kvinder og mænd, for det er ikke de

samme anbefalinger, der gælder for de to køn, selv om der er tale om samme sygdom.

Fysisk aktivitet før og efter fødslen

Regelmæssig træning gør det lettere at overkomme den fysiske belastning ved graviditet og fødsel. Træningen skal være tilpasset den enkelte fase af graviditeten samt din generelle fysiske form. Moderat træning har så langt vi ved ikke negativ indvirkning på barnets vækst eller andre faktorer med betydning for fosteret. Moderat træning vil heller ikke øge risikoen for komplikationer ved fødslen.

I de første graviditetsmåneder er en del præget af kvalme og træthed, hvilket kan påvirke den fysiske form. Mod slutningen af graviditeten vil træningsmængden naturligt aftage. Hormonforandringerne giver øget bevægelighed i leddene, mens vægtøgningen fører til større belastning. Kroppens tyngdepunkt forskydes, og ryggens svaj har tendens til at øges. Samlet kan disse forandringer bidrage til ubehag og smerter i ryg og bækken - især i slutningen af graviditeten. Ofte bedrer eller forsvinder ubehaget kort efter fødslen, mens det hos nogle tager længere tid. Hos de fleste forsvinder symptomerne senest seks måneder efter fødslen. Påvirkningen af ryggen er individuel, men ved rygsøjlegigt er det vigtigt at tage ekstra hensyn til ryggen og at mindske belastning af ryg og bækken ved smerter.

Fokuser på det du kan

Det kan være udfordrende at blive forældre, ikke mindst hvis man er plaget af gigtsmerter. Derfor er det vigtigt at fokusere på de muligheder, man har - i stedet for at kaste fokus på vanskelighederne. Hvis du på grund af smerter ikke kan bevæge dig lige så hurtigt som andre eller være lige så fysisk aktiv, skal du prioritere det, du kan gøre sammen med dine børn og familie.

Kilde Nasjonal kompetansetjeneste for svangerskap og revmatiske sykdommer: Oslo.

BEHANDLING UNDER GRAVIDITET OG AMNING

Af Jan Andreasen journalist og læge

Kroniske inflammatoriske sygdomme som rygsøjlegigt, morbus Bechterew, leddegigt og psoriasisgigt rammer ofte kvinder i den fødedygtige alder. Dermed stilles kvinden og hendes partner i et dilemma, hvor der skal tages stilling til fortsat behandling under graviditeten.

Konsekvenserne ved at have aktiv sygdom under en graviditet kan være alvorlige for såvel mor som barn. Der kan eksempelvis være øget risiko for abort, komplikationer i de sidste tre graviditetsmåneder og ved fødsel, risiko for for tidlig fødsel, kejsersnit samt lav fødselsvægt.

På den anden side kan der være risiko ved behandling under graviditet og amning – blandt andet ved overførsel til foster via moderkage eller modermælk. Derfor må fordelene ved eventuel medicinsk behandling nøje opvejes mod de potentielle risici for mor og foster relateret til et lægemiddel.

Den europæiske gigtorganisation (EULAR) opdaterede i februar 2016 anbefalingerne om biologisk behandling ved aktiv inflammatorisk gigtsygdom før og under graviditet samt ved amning. Anbefalingerne er som følger:

- Behandling med biologisk medicin til kvinder i den fødedygtige alder bør altid forudgås af samtaler om familieplanlægning.
- En graviditet bør planlægges, mens gigtsygdommen er i ro.
- Risikoen for moderen ved aktiv gigtsygdom under graviditet afvejes i forhold til potentiel skade og effekt på fosteret ved medicinsk behandling.
- Biologisk behandling under graviditet skal være forudgået af omhyggelig rådgivning af patient og partner ved reumatolog og fødselslæge (gynækolog).

Kilder European Medicines Agency EMA (<http://www.ema.europa.eu>) og Rådet for Anvendelse af Dyr Sygehusmedicin, RADS, Danske Regioner.

DET OVERGÅR ALT AT BLIVE MOR

Anne Marie Højgaard Toft er 42 år og fik stillet diagnosen morbus Bechterew som 27-årig. Det var afklaringen på et længere sygdomsforløb, hvor hun fik de første symptomer i 20-års alderen.

At have en kronisk sygdom har aldrig bremset Anne Maries ønske om at få børn. At blive mor har således altid været et højt ønske. Hendes reumatolog på Rigshospitalet rådgav Anne Marie om medicin i forbindelse med graviditeten. Hun fik dengang blandt andet besked på at vente med at påbegynde biologisk behandling til efter graviditeten, ligesom hun skulle følge de foreskrevne regler omkring smertestillende medicin for gravide.

»Hvordan min krop ville reagere på en graviditet, kunne reumatologen kun gisne om. Så beskeden var, at enten ville sygdommen forværres, eller også ville jeg ikke mærke synderligt til gigten. I begyndelsen af graviditeten var jeg naturligvis meget nervøs for, om min ryg ville lide overlast som følge af de ekstra kilo, der løbende kom på, og om den øgede vægt og forandring i kroppen ville forværre sygdommen,« siger Anne Marie.

Graviditeter uden problemer

I 2006 blev Anne Marie mor til en pige, og i 2012 fødte hun sin anden datter. Begge graviditeter forløb uden problemer. Hun havde flere af de normale graviditetssymptomer som kvalme og opkast i løbet af begge graviditeter. Ved første graviditet var hun sengeliggende med opkast i tre uger, og under den anden graviditet var hun sengeliggende i ti uger.

»Jeg oplevede ingen mærkbare gener i ryggen under graviditeterne. Tværtimod har jeg aldrig haft det så godt i min krop, som da jeg var gravid. Min ryg havde det fantastisk. Ved begge graviditeter har jeg undgået alt smertestillende gennem hele forløbet. Jeg har ladet mig fortælle – af min reumatolog – at det ikke er ualmindeligt, at morbus Bechterewpatienter oplever bedring under en graviditet. Dette skyldes til dels en øgning af hormoner i kroppen, som har en positiv effekt. Men disse normaliseres efter fødslen, og når amningen afsluttes, og så bliver man igen plaget af morbus Bechterew,« siger Anne Marie.

Under begge graviditeter forsøgte hun sig så godt som muligt med pilates hver 14. dag samt jævnlige behandlinger hos en fysioterapeut. Dette blev dog besværliggjort og næsten umuligt i slutningen i graviditeten, da maven blev for stor.

Hurtige og normale fødsler

Begge fødsler forløb normalt, hurtigt og uden komplikationer. Begge døtre er født ca. fire timer efter ankomsten til hospitalet, og under selve fødslerne fik Anne Marie ikke smertelindring af nogen art. Ved den anden fødsel forstuede hun dog halebenet, og har fortsat mén heraf.

»Jeg har været utroligt heldig med begge graviditeter og fødsler,« konstaterer hun.

Anne Marie begyndte på et efterfødselshold hos sin fysioterapeut efter den anden graviditet, hvilket hun på det kraftigste anbefaler, da det var med til hurtigt at stabilisere bækkenbunden og forstærke de nedre mavemuskler. Det var en stor fordel i forhold til de mange løft, der er som mor de første år af barnets liv. Da begge døtre kom i tre års alderen, stoppede Anne Marie med at bære på dem, da ryggen ikke længere kunne holde til de mange kilo.

Gigten i ro efter fødslerne

Anne Maries sygdom har været i ro de senere år. Røntgenbillederne, der blev taget lige efter den anden fødsel - og igen nogle år senere, viste ingen forværring. Hun har imidlertid fået slidgigt i nakken, men det vurderes ikke at have tilknytning til rygsøjlegigten. Gigtsmerterne holder hun i ave med pilates en gang ugentligt og fysioterapi ligeledes en gang ugentligt.

Anne Marie blev aldrig sat i behandling med biologisk medicin, da graviditeterne så at sige "kom i vejen" for behandlingen. I dag er det ikke længere aktuelt, da hun ikke er "syg nok" til at få tilbudt biologisk medicin.

Vær ikke bange for at blive gravid

Anne Marie klarer sig i dag med træning, fysioterapi og 800 mg Ibuprofen Retard dagligt. Det får hverda-

AB4-8-D/OB
3cm/1.4/16Hr

CRL 6.51cm
GA 12w6d 71.8%

gen til at fungere, men trætheden plager udover de følgesymptomer, der er knyttet til rygsøjlegigten. Trætheden er ikke blevet mindre med tiden - slet ikke efter der er kommet to børn. Men det skygger ikke over glæden ved at være blevet mor til to dejlige døtre.

»Jeg kan ikke bevise, om mine graviditeter har været med til, at sygdommen ikke er blevet yderligere forværret, eller om det er tilfældigt. Dog kan jeg sige, at jeg ikke ville have været foruden graviditeterne. Så hvis en kvinde med rygsøjlegigt er i tvivl, bør man ikke være bange for at gennemføre en graviditet. Det overstiger alt at blive mor,« fortæller Anne Marie.

Bekymring for børnene

Under graviditeterne fyldte det meget hos Anne Marie Højgaard Toft, om hun ville videregive generne for rygsøjlegigt til sine børn. Da hun fødte sin anden datter, fik hun nedfrosset stamceller fra navlesnoren hos Vita 34. Det gør det muligt at undersøge, om datteren også bærer sygdommen.

»Det har vi dog foreløbig ikke ønsket at få undersøgt nærmere. Jeg ønsker ikke, at vores piger skal have en anderledes opvækst end andre. De skal have lov til at udøve de sports- og fritidsaktiviteter, de ønsker. Såfremt de skulle få symptomer på morbus Bechterew, vil vi søge hjælp. Indtil da ønsker jeg, at de skal leve uden frygten for morbus Bechterew,« siger Anne Marie.

SMERTER BLEV MISFORSTÅET SOM BÆKKENLØSNING

Anja Vestergaard bor 25 km nord for Aalborg i den lille by Ajstrup. Da hun i 2012 var gravid med sit første barn, havde hun endnu ikke fået stillet diagnosen morbus Bechterew. Som mange andre med rygsøjlegigt havde hun døjet med rygproblemer i mange år og gennemgået et utal af undersøgelser og scanninger, uden dog at have fået en forklaring på ryglidelserne. Da Anja ventede sit første barn, fik hun voldsom forværring af ryggene, som især var lokaliseret til smerter i bækkenet. Hendes praktiserende læge og jordemoder mente, at bækkensløsning var årsag til smerterne, hvorfor hun blev rådet til at holde sig i ro. Et råd som på ingen måde hjælper, når man har rygsøjlegigt, hvor fysisk aktivitet jo er en af de vigtigste anbefalinger.

»Jeg var sygemeldt og måtte bruge krykker. Jeg fik dog at vide, at smerterne ville forsvinde, når jeg havde født. Det gjorde de imidlertid ikke. Efter den fælles barselsorlov stod jeg alene og skulle klare alt med et nyfødt barn, mens min mand var på arbejde,« fortæller Anja.

På det tidspunkt blev smerterne forstået som overbelastning, hvorfor Anja blev henvist til fysioterapeut. Det hjalp dog ikke, og endelig blev hun henvist til både ny røntgenundersøgelse af ryggen, scanning samt blodprøver.

»Lægerne sammenlignede mine forandringer med de ledforandringer, min mor har. Hun har nemlig gennem mange år også haft morbus Bechterew. Endelig fik jeg selv stillet diagnosen og fik dermed en forklaring på smerterne,« pointerer Anja.

Efter et genoptræningsforløb blev Anja tilbudt biologisk behandling, men afslog, fordi hun var for usikker på langtidsvirkningerne - især om der var risiko for kræft ved længerevarende brug.

Uenighed gav utryghed

Anja fik det langsomt bedre, og gigtsygdommen kom i ro. Selv om hun fortsat mærkede til sygdommen, var det på ingen måde i samme omfang som under graviditeten. I 2015 blev Anja gravid igen og var forberedt på atter at få smerter. De kom dog først i graviditetens 26. uge. Men denne gang kraftigere end ved første graviditet.

»Nu vidste jeg imidlertid, at det ikke var bækkensløsning og, at det var godt at holde mig i gang. Heldigvis blev jeg henvist til en fysioterapeut, der interesserede sig for morbus Bechterew og fik øvelser, der hjalp mig. Jeg går fortsat til fysioterapi, og det hjælper så meget, at jeg ikke har behov for biologisk medicin,« pointerer Anja.

Under graviditeten blev hun smertebehandlet med ibuprofen indtil uge 28. Medicinen medførte imidlertid mavesmerter, og på gynækologisk afdeling mente lægerne ikke, at Anja overhovedet burde have været i behandling med ibuprofen på grund af risikoen for at påvirke barnet under graviditeten. Det var imidlertid uholdbart for Anja at have så mange smerter resten af graviditeten. I 2013 blev hun behandlet med binyrebarkhormon, og hun spurgte nu igen i 2015 til denne mulighed. I første omgang blev hun indstillet til behandlingen, men da hun mødte op på sygehuset, ville lægen ikke give binyrebarkhormon af frygt for påvirkning af barnet.

»Det var utrygt, at behandlerne ikke var enige. Min oplevelse er, at lægerne er i tvivl om, hvordan de skal rådgive i forhold til graviditet og morbus Bechterew,« siger Anja.

Fra uge 26 til uge 40 havde Anja mange smerter og kontaktede vagtlægen flere gange i håb om at få en blokade, men det eneste hun fik tilbudt var indlæggelse og en sygeseng som aflastning.

I forhold til biologisk medicin har Anja oplevet, at lægerne ikke har kunnet give hende tilstrækkelig sikkerhed i forhold til, at biologisk medicin ikke øger risikoen for kræft på længere sigt.

»Med en kronisk sygdom synes jeg, at det var uoverskueligt, hvis jeg også skulle udvikle kræft. Samtidig har jeg det bedre nu. Det er dog vigtigt at holde mig i gang og undgå for mange løft,« uddyber Anja.

AB4-B-D/OB
3cm/1.4/16H

CRL 6.51cm
GA 12w6d 71.8%

BIOLOGISK MEDICIN NØDVENDIGT FOR AT GENNEMFØRE GRAVIDITET

27-årige Pia Elkjær Høeg er medicinstuderende fra Aarhus og gravid med sit første barn. Hun har termin 3. marts 2018. Forud for graviditeten har hun dog haft mange tanker om, hvorvidt hun overhovedet kunne gennemføre en graviditet grundet morbus Bechterew.

Pia blev diagnosticeret med morbus Bechterew for 11 år siden, og gigtsygdommen har gennem årene givet smerter i så godt som alle led, herunder også knæ og albuer. I dag er smerterne dog fortrinsvis lokaliseret i bækkenet.

Det var Pias håb at kunne gennemføre graviditeten uden brug af medicin, fordi hun er bekymret for, om lægemidlerne eventuelt kan påvirke barnet under graviditeten. Pia har dog måtte erkende, at hun ikke magtede en graviditet uden medicin.

»Inden jeg blev gravid, var jeg i behandling med biologisk medicin, men havde en del sygdomsaktivitet forud for graviditeten. Inden jeg blev gravid, ændrede min reumatolog behandlingen til en biologisk medicin, der var godkendt til at behandle gravide. Det virkede så godt, at sygdomsaktiviteten blev dæmpet markant, og derfor havde min reumatolog ingen betænkelig-

heder med, at jeg blev gravid. Og det skete kort tid efter,« fortæller Pia.

Graviditeten giver styrke

Den nye behandling virkede så godt, at Pia kunne op-høre med medicineringen kort inde i graviditeten, og de første fem måneder oplevede hun som et mirakel. Smerterne var så godt som væk. Men det holdt ikke ved. De vendte tilbage med stor styrke, hvorfor den biologiske behandling blev genoptaget i sjette graviditetsmåned. Efterfølgende var hun nødt til at supplere med et par blokade-behandlinger. Det er dog svært på nuværende tidspunkt, hvor der kun er en lille måned til termin.

»Når man ved, at der kommer et barn, så kan man klare meget uanset, at det lige nu opleves som en kamp,« pointerer Pia.

Hun har mødt stor forståelse fra reumatologernes side, og de har gjort deres bedste for at få sygdommen bragt i ro. De accepterede også, at der aldrig er et "godt" tidspunkt at blive gravid, når man har morbus Bechterew. Overfor Pia gav de dog udtryk for, at de altid ville bakke op om hendes valg.

»Det gav mig stor tryghed, at de ville hjælpe mig gennem graviditeten, så den blev så god som mulig. Samtidig er jeg blevet positivt overrasket over, hvor meget man kan kæmpe sig igennem fysisk, når det er et barn, man kæmper for,« siger Pia.

ALLY – EN MAND!

Af Niels Vous Revisor

Kredsformanden for MB-Fyn Ally Granhøj er både tømrer og motorcykelentusiast. I teorien er det ikke foreneligt med morbus Bechterew, men for Ally er praksis noget helt andet.

Vi er på vejen mellem Svendborg og Fåborg. Af mange – især dem som ikke har for travlt – anset for en af landets smukkeste vejstrækninger. Godt og vel halvvejen til Fåborg ligger Vester Aaby, og her bor Ally Granhøj. Et af vore fynske medlemmer, faktisk vores landsdelsformand.

Ind ad baggangen i Allys helt tidstypiske halvfjerdsershus kommer vi til køkkenet, som i dagens anledning er udset til mødelokale.

»Ja – jeg satte lige et nyt køkken ind. Det var her forleden, jeg gik i gang. Det er ikke noget særligt, blot et helt almindeligt HTH«.

Hermed har jeg omgående grebet artiklens hovedperson i en usandhed! – eller i hvert fald en eklatant underdrivelse. Man kikker sig omkring en ekstra gang. For hvis undertegnede skulle have gjort det samme, ville der stadig være et syndigt rod, det ville nemlig flyde med diverse værktøj og tiloversblevne brædestumper. Det er, sandt for dyden, ikke tilfældet her! Der er ryddet op – helt op. Resultatet er et meget flot køkken, hvor finishen er helt i top, og hvor der i den grad er kælet for detaljerne.

»Jeg har jo gennem tiden lavet et par stykker – køkkener«. Endnu en klar underdrivelse!

Man skal ikke være spor benovet eller imponeret over det nye køkken. Ally er nemlig gennemført professionel, han er uddannet tømrer. Han kom til verden i 1955 og er dermed 62 år, og kan derfor snart se tilbage på et aktivt arbejdsliv på 45 år. Børnene, en datter på 35 år og en søn to år ældre, er i sagens natur flyttet hjemmefra, så der er "kun" Mia tilbage. Hun har endnu nogle år på arbejdsmarkedet som social- og sundhedshjælper på et plejehjem i Fåborg. Familien er også velsignet med seks børnebørn, datteren står for drengenebørnene, og sønnen kan til gengæld "kun" lave piger!

Tømrersvenden

Modsat Allys evner som køkkenmontør, er der derimod al mulig grund til at være benovet over det faktum, at han – helt uden afbrydelser – har virket som tømrer i alle de år. 45 år som tømrer med diagnosen morbus Bechterew.

Et er, at man kan gå inden døre og opsætte et nyt køkken, men tømrerfaget omfatter også en blæsende vinterdag, hvor man lægger nyt tag på et hus. En så-

En af Allys store interesser er motorcykler. Her står Hr. Granhøj med sin Honda Shadow 600.

dan arbejdsdag, hvor gulvet skråner 45 grader, kræver sin mand. At man skal gennemføre det samme, "blot" med en fuldstændig stiv rygsøjle, og i øvrigt følge med i samme arbejdstempo som en rask kollega – det nærmer sig det umenneskelige!

Fra 1980 og 13 år frem drev Ally desuden selvstændig tømrermestervirksomhed, men valgte derefter at gå tilbage som lønmodtager. Løbebanen som tømrer har også ført ham til Tyskland, hvor han i to år i midten af 1990'erne var med til at bygge hotel i byen Reinbeck øst for Hamburg. De senere år har Ally været ansat hos Hans Jørgensen & Søn og Guldfeldt, to af de helt store aktører når det gælder totalentrepriser.

Medicin – en by i Rusland

Ally fortæller, at det var omkring 28 års-alderen - altså i 1983 – at diagnosen morbus Bechterew blev stillet. Han husker tydeligt, hvordan en læge udtalte, at når han om nogen tid tilså Ally igen, da ville Ally have søgt – og fået bevilget – førtidspension. En helt naturlig reaktion fra Hr. Granhøj var "Du kan dæleme tro nej, det skal være løgn!" På det tidspunkt var han nybagt far, og han havde slet ikke - hverken tid eller lyst til - at skulle førtidspensioneres.

Forløbet gav nogle voldsomme oplevelser. De kunne til tider være ganske uudholdelige, men en praktisk blanding af stædighed og en høj smertetærskel gjorde forskellen. I øvrigt noget, som ikke er helt ukendt i – skal vi sige – "vore kredse". Ally kæmpede især med stærke smerter, da gigten nåede til brystbenet. De af læserne, som har prøvet det, vil sikkert kunne bekræfte, at det gør voldsomt ondt. Blot et lille tryk i brystkassen, eller en dyb indånding, kan mest af alt sammenlignes med, at man tager en gaffel, stikker den ind i en nerve – og drejer gaflen rundt. Jeg kan fuldstændig føle og fornemme, hvordan Ally havde det med brystbenet, blot ved at løfte lægtehammelen. Som ung hjalp jeg i fritiden min far, der også var tømrer. Det kunne mærkes!

I de perioder, hvor smerterne toppede, fik Ally i nogle få tilfælde nogle indsprøjtninger med binyrebarkhormon, ellers har han klaret sig fuldstændig uden medicin. Stik lige den!

Motorcyklisten

Undertegnede artikelforfatter lider af kronisk misundelse overfor motorcyklist. Jeg ville så gerne, men har desværre et ganske uforløst forhold til det. I 1998 >>>

I enkelte perioder, hvor smerterne toppede, har Ally fået indsprøjtninger med binyrebarkhormon. Ellers har han klaret sig helt uden medicin, siden han fik stillet diagnosen morbus Bechterew i 1983.

dristede jeg mig til at anskaffe en såkaldt EU-knallert. En af de første ture gik hen til min fysioterapeut, og da jeg stolt viste nyanskaffelsen frem, kom reaktionen prompte: "Kan du se at komme ned af det monstrum! Det kan din ryg slet ikke holde til!" Min reaktion var nok den samme som Allys, da lægen forudsagde en førtidspensionering. Det skulle fysioterapeuten i hvert fald ikke bestemme! Men det skete. Jeg fik kørt 151 kilometer på en ellers dejlig Peugeot scooter, og måtte nødtvunget sælge den igen.

Sådan er det ikke med Ally. Han ser helt frygtindgydende ud, når han ankommer til et bestyrelsesmøde iført hele udstyret i form af lædertøj, rygbeskytter og naturligvis styrthjelm. Og kendere af den slags vil på billedet straks kunne se, at det ikke er nogen helt lille sag, vi her har med at gøre. For særligt interessererede er der tale om en Honda Shadow 600. En nem lille sag som kan bringe dig op på 100 km/t, fra stående start, på lige omkring syv sekunder!

Skøjteløberen

Der er flere ting, hvor undertegnede gribes af fornemmelsen "bare det var mig". Ally er nemlig også ganske habil på skøjter, både på is og med hjul under. Jeg har selv forsøgt mig med ski (langrend), og det er bestemt vanskeligt for mig at lære. Som undskyldning for at være lidt af en klodsmajor bliver det vel nok ikke lettere af, at lærlingen har rundet de 60 år. Det er i sig selv en præstation – synes jeg – at Ally kan løbe på rulleskøjter og almindelige skøjter, og kan nok tilskrives det faktum, at han har udøvet skøjteløb helt tilbage fra sin barndom.

Flere tror – når de ser navnet – at vi har at gøre med en kvinde. Googler du "Ally", vil der da også på de første hit dukke en del kvindelige skuespillere frem. Det er dog et af de navne, som dækker begge køn (som Inge og Kim) og i det konkrete tilfælde er det kun lige indtil, man har set vores kredsformand.

"Vores" Ally er en mand – han er rigtig meget, en mand!

Én diagnose kommer sjældent alene

Én diagnose kommer sjældent alene. Det er desværre virkeligheden, når man lever med en autoimmun sygdom som rygsøjlegigt. Personer med rygsøjlegigt har en øget risiko for sygdomme som psoriasis, regnbuehindebetændelse, kronisk tarmbetændelse, diabetes, hjerte-/karsygdomme og grå stær.

Derfor er det vigtigt, at du er opmærksom på symptomer på andre sygdomme, hvis du har rygsøjlegigt. Og at du reagerer hurtigt på symptomerne ved at tale med din læge – og eventuelt bliver henvist til en speciallæge.

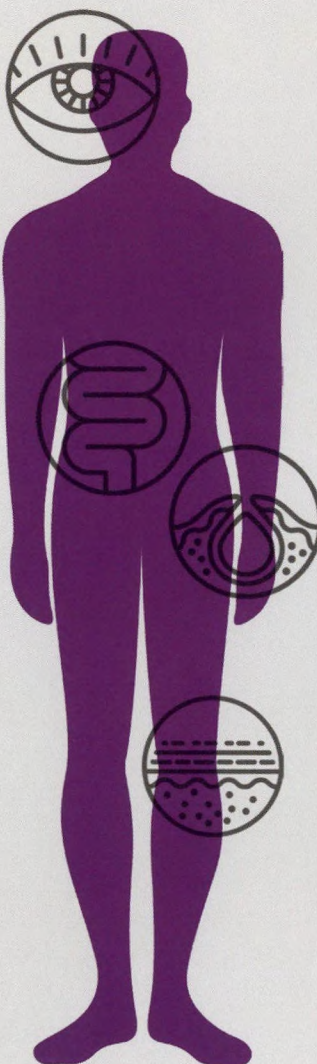
Hvis du kommer i tvivl, kan du også altid få hjælp ved at henvende dig til Foreningen for Rygsøjlegigt og Morbus Bechterew.

Tjek dine symptomer på www.SeSymptomerne.dk – og reager på dem.

**#SeHelheden
#bechterew**

Pludselige øjensmerter, rødfarvning af det ene eller begge øjne, lysfølsomhed, sløret syn, og øjne, der ofte løber i vand, kan være tegn på regnbuehindebetændelse.

Mavesmerter og hyppig diarré med blod eller slim kan være tegn på en inflammatorisk tarmsygdom.

Smertefulde og ardannende bylder fx på brystpartiet, i armhulerne, i lysken og omkring kønsorganerne kan være tegn på hudsygdommen HS.

Hud fx i hårbunden, på albuerne eller knæene, som skæller, klør eller hæver og bliver rød, samt negle, der bliver misfarvede eller tykkere, kan være tegn på psoriasis.

BEMÆRK: De symptomer, der er nævnt her, er ikke de eneste symptomer, som det kan være relevant at reagere på. De er udvalgt, fordi personer med rygsøjlegigt har en øget risiko for de nævnte sygdomme.

Udviklingen af www.SeSymptomerne.dk er støttet økonomisk af AbbVie.

**RYGSØJLEGIGT OG
MORBUS BECHTEREW**

LANDSMØDE 2018

5.-6. maj

**KUN
500 kr.**

Landsmødet arrangeres i år af landsdelsforeningen i Sønderjylland og vil foregå på: Hotel Norden, Storegade 55, 6100 Haderslev.

LØRDAG 5. MAJ

- Fra kl. 12.00** Vil der være indskrivning
- Kl. 13.30** Det "lille" sønderjyske kaffebord. Herefter indtjekning på værelser og fri til at kikke sig omkring.
- Kl. 18.30** Festmiddag (med musik og underholdning).

SØNDAG 6. MAJ

- 8:00** Morgenbuffet herefter udtjekning fra værelse, dog senest kl. 10.00.
- 9:30** Vand og frugt inden landsmødet.
- 10:00** Landsmødet 2018.
- 12:00** Frokost, herefter farvel og tak for landsmødet 2018.

Bemærk: Parkeringsforhold: Hotellets parkering overvåges af Europark. Gæsterne skal ved ankomst afhente gyldigt parkeringsbevis i receptionen til 45 kr./døgn.

DAGSORDEN FOR LANDSMØDET 2018

1. Valg af dirigent.
2. Valg af stemmetællere.
3. Beretning fra hovedbestyrelsen.
4. Beretning fra ASIF repræsentanten.
5. Forelæggelse af revideret regnskab for det seneste regnskabsår til godkendelse.
6. Indkomne forslag.
7. Vedtagelse af budget og medlemskontingent for det kommende regnskabsår.
8. Valg til hovedbestyrelsen.
9. Valg af suppleanter til hovedbestyrelsen.
10. Valg af revisor samt revisorsuppleant.
11. Eventuelt.

Uddrag af vedtægter

- Landsmødet er foreningens øverste myndighed og er sammensat af delegerede fra landsdelsforeningerne samt hovedbestyrelsen.
- Hver landsdel kan repræsenteres af højst to delegerede, hvoraf landsdelsforeningens formand eller næstformand er den ene.
- Udover de delegerede kan menige medlemmer deltage på landsmødet med taleret.
- Landsmødet afholdes hvert år i maj og indkaldes af hovedbestyrelsen med mindst to måneders varsel med angivelse af tid, sted og dagsorden.
- Forslag, der ønskes behandlet på landsmødet, skal være landsforeningens formand eller næstformand i hænde senest to uger inden landsmødet skal afholdes. Forslagene sendes til landsdelsforeningernes formænd senest en uge inden landsmødet.

TILMELDING TIL LANDSMØDET

LØRDAG 5. MAJ – SØNDAG 6. MAJ

Tilmelding senest 2. april 2018 via tilmeldingsskema på rygsøjlegigt.dk eller indsend nedenstående blanket til Stig Dybro på e-mail: stigdybro@gmail.com

Venligst udfyld en tilmeldingsblanket pr. deltager

Navn: _____

Adresse: _____

Landsdelsforening: _____

Hver landsdel må sende to delegerede, der betales af landsforeningen.
Øvrige tilmeldte betaler efter nedenstående priser.

Jeg tilmelder mig følgende (sæt X)

- ☐ HB-medlem hele arrangementet betales af landsforeningen
☐ Landsdelsdelegeret hele arrangementet betales af landsforeningen

Ikke delegeret

- ☐ Hele arrangementet med overnatning 500 kr.
☐ Generalforsamling og frokost 230 kr.

Prisen for ekstra overnatning er kr. 600 for enkeltværelse og kr. 800 for dobbeltværelse.

Jeg ønsker følgende ekstra overnatninger:

- ☐ fredag til lørdag og/eller ☐ søndag til mandag i enkeltværelse
☐ fredag til lørdag og/eller ☐ søndag til mandag i dobbeltværelse

Evt. øvrige

bemærkninger _____

Max deltagerantal er 60 personer.

**KUN
500 kr.**

Betaling sker ved overførsel/indbetaling **senest 2. april 2018** til:
Reg. Nr. 9570 Konto nr.: 12525915 – husk at angive indbetaler!

NÅR UHELDET ER UDE

Af Jan Andreasen journalist og læge

Med et ID-armbånd kan du nemt videregive de vigtigste kontaktdata og oplysninger om din sygdom. Det kan i nogle tilfælde være livsvigtigt.

Mange har været glade for det "Røde kort". Det har givet en tryghed for, at redningspersonale blev orienteret om morbus Bechterew, og dermed hvordan man burde være påpasselig i forhold til vores led. På den anden side kan alvorlige ulykker ske overalt - og på alle tidspunkter af døgnet. I den forbindelse kan vi ikke forvente, at redningspersonale eller andre, der er kommet os til undsætning, leder efter diverse kort, der oplyser om, at vi eksempelvis har stiv ryg og nakke.

Derfor har Foreningen for Rygsøjlegigt og Morbus Bechterew indgået en samarbejdsaftale med ID-Motion, der sælger identitetsarmbånd - eller ID-armbånd. Du bestemmer hvilke oplysninger, der skal lasergrave- res på ID-armbåndet, og kan således selv bestemme kontaktoplysninger på pårørende, samt sygdomme eller medicinske forhold, som er livsvigtige i forbindelse med uheld. Med et armbånd fra ID-Motion er du såle- des sikker på, at hjælpen er nær, hvis uheldet er ude.

Introduktionspris

ID-armbåndene er af silikone og fås i forskellige farver. Armbåndene har alle en rustfri stålplade, hvor der kan graves personlige oplysninger. De er flotte og kom-

fortable og leveres i en stilsikker kvalitet, specielt de- signet til at være modstandsdygtig over for vand, støv og sved.

Ved køb af et armbånd giver Foreningen for Rygsøjlegigt og Morbus Bechterew tilskud i en introduktionsperiode frem til 31. december 2018. I denne periode er medlems- prisen for armbåndet kr. 99 + fragt (kr. 29). For ikke-med- lemmer koster armbåndet kr. 239 inklusiv fragt.

Bestillingsprocedure

- Bestil online på www.id-motion.dk
- Vælg dit personlige armbånd, og læg det i kurven.
- Medlemmer af Foreningen for Rygsøjlegigt og Morbus Bechterew skriver rabatkoden "morbus" i rabat- kodefeltet, som du finder under betalingsmodulet. Ikke-medlemmer skriver "armbånd" i feltet under betalingsmodulet.

Oplysninger på ID-armbånd

Der kan eksempelvis indgraveres følgende

- Navn og CPR-nummer
- Morbus Bechterew eller rygsøjlegigt
- Stiv ryg og hals
- Risiko for atypiske brud ved ulykker

NÅR SINDET ER STÆRKERE END KROPPEN

Af Mathilde Langballe Sørensen Jura studerende og morbus Bechterew-patient

Det er de små ting, jeg begynder at lægge mærke til. I skrivende stund er det mange år siden, at jeg "valgte" universitetet frem for en karriere i militæret. Det var selvfølgelig ikke et "valg" i den forstand, for jeg kunne ikke blive optaget på min drømmeuddannelse på grund af mit dårlige helbred. Jeg forsøgte ellers ihærdigt at dyrke alverdens sport - bare for at bevise, at min krop sagtens kunne.

I dag er det de små ting, som at gå, der kan være svære. Jeg har været et af de der superirriterende mennesker, som går enormt stærkt, selvom jeg ikke skulle nå noget. Nu bliver jeg overhalet af nærmest alle, og jeg kan have svært ved at følge med min kæreste, når vi går sammen. Når det sker, tænker jeg altid: "Hvad sker der Mathilde?!", fordi selvom min krop godt ved, at den ikke kan gå så hurtigt længere, så er sindet ikke helt fulgt med.

Men jeg er glad for, at sindet ikke altid kan følge med. Selv om det virker lidt som en dum forsvarsmekanisme, minder det mig om "gamle" Mathilde. Det virker måske også lidt sørgeligt, og det er det da også nogle gange. Men det minder mig mest af alt om alle de visioner og drømme, jeg havde for en del år siden. Det minder mig om og husker mig på, at livet ikke sluttede, bare fordi jeg blev uhelbredeligt syg. Mit sind minder mig om at kanalisere mine gamle mål til nye mål. Mål der er overkommelige, men stadig mål, der skal kæmpes hårdt for. Min uddannelse for eksempel.

Det er røv hårdt, ja undskyld mit sprog. Nogle gange tænker jeg, at det måske lige var at gabe for højt at skulle læse jura. Men så minder jeg mig selv om, at der ikke var nogle, der sagde, at jeg skulle gøre det på normeret tid. Altså ud over mig selv. Jeg forsøger at tage min træning

så seriøst, som jeg kan. Det sætter kroppen til tider en ret stor stopper for, men så forsøger jeg at gå en lille tur eller lave yoga-øvelser hjemme på gulvet.

Men jeg hader at lave yoga-øvelser og gå korte ture. Så vil jeg nærmest hellere lade være, fordi det virker som en fiasko at gøre tingene halvt. Så forsøger jeg lige at skrue ned for de negative tanker og lytte mere til min krop i stedet.

Mit mindset minder mig om, at alt det jeg troede, jeg skulle, stadig er muligt. Bare med modifikationer og et lavere tempo. Ja, der er ting, som bliver opgivet helt, men så fandt man nye ting at arbejde for.

Så priser jeg mig lykkelig for, at sindet er stærkere end min krop. For det holder mig i virkeligheden oppe, at mit hoved nogle gange sidder fast i fortiden.

Bloggen Mathildes mening er personlig og afspejler derfor ikke foreningens officielle holdning til de omtalte emner.

Let til moderat slidgigt?

Mindre smerte, mere bevægelighed!

Til symptomlindring ved let til moderat slidgigt i knæet.
Med VitaCare Glucosamin 1500 mg kan du nøjes med 1
tablet om dagen.

1500 mg, 90 tabletter **750 mg, 180 tabletter**
Kun 1 tablet per dag 2 tabletter per dag
- mindre tablet

Læs mere på vitacare.dk

Forhandles hos:

VitaCare "Glucosamin JemoPharm", filmovertrukne tabletter 1500 mg eller 750 mg. **Dosering:** voksne og ældre: 1500 mg svarende til 1 eller 2 tabletter dagligt. Synkes hel. Glucosamin er ikke indiceret til behandlingen af akutte smertefulde symptomer. Lindring af symptomer (især smertelindring) kan først forventes at indtræffe efter adskillige ugers behandling og i nogle tilfælde efter endnu længere tid. Hvis der ikke ses symptomlindring efter 2-3 måneder, bør fortsat behandling med glucosamin genovervejes. **Kontraindikationer:** Overfølsomhed over for glucosamin, sulfater eller et eller flere af hjælpestofferne. Må ikke gives til patienter med skaldyrallergi. Indeholder sojalecithin. Personer med allergi over for soja eller jordnødder må ikke tage dette lægemiddel. **Særlige advarsler og forsigtighedsregler vedrørende brugen:** Læs indlægssedlen. **Interaktioner:** Øget virkning af coumarinantikoagulanter (f.eks. warfarin). Der anbefales tæt monitorering af blodsukkerniveauet hos diabetikere på hypoglykæmiske stoffer. Se indlægsseddel for yderligere information. **Graviditet og amning:** Kan ikke anvendes. **Bivirkninger:** Kvalme, mavesmerter, fordøjelsesbesvær, forstoppelse og diarré. Herudover hovedpine, træthed, udslæt, kløe og rødmen. De rapporterede bivirkninger er almindeligvis milde og forbigående. **Læs indlægssedlen grundigt inden brug. Vejl. udsalgspris per 9/6 2015: 259 kr.**

HUSET MED DE TRE SCENER

– og mere end 100
kulturarrangementer om året

Se vores spændende program på akkc.dk

Europa Plads 4, Aalborg · Tlf. 9935 5566

Værdigt toiletbesøg – hele livet

Jeg ønsker, at klare
toiletbesøg uden
hjælp fra andre
– med mit nye Aspen
Bidets, der skyller
med tempereret
vand og tørrer med
behagelig varm luft.

J. Honoré Care ApS

Tlf. 75 56 32 44

www.honorecare.dk · mail@toilet-bidet.dk

AVIVIR KOSTTILSKUD

De dokumenterede, gavnlige egenskaber:

Styrker immunforsvaret. ✓

Normaliserer den naturlige
fordøjelse og stabiliserer tarmen
eller tæget mave. ✓

Medvirker til at bevare
slimhinderne i mave-
tarmsystemet sunde og
modvirke irritation. ✓

Bidraget til at
opretholde sund hud
og slimhinder. ✓

Den originale
med højt indhold
af acemannan

Købes hos Matas og Helsekost

Jesper Hummeluhr bragte Aloe Vera
planten til Danmark og er stadig din
garanti for de bedste Aloe Vera produkter:

 AVIVIR.DK · TLF. 3969 0814

MIDT-VESTJYLLAND

FORMAND Torben Pedersen

Munklindevej 42, 7441 Bording

Tlf.: 4127 3861 • torbenmunklinde@gmail.com

Kære medlemmer

Rigtig godt nytår til jer alle.

Håber i alle er kommet godt over julen og sikkert og godt ind i det nye år.

Generalforsamlingen, som bliver vores første arrangement i 2018, bliver torsdag 8. marts 2018 kl. 18.00 på Bowl'N'Fun i Holstebro (adresse: Mads Bjerresvej 5, 7500 Holstebro). Vi håber at se så mange som muligt til generalforsamlingen, hvor vi begynder med generalforsamling, derefter spising og afslutter med bowling.

Dagsorden iflg. vedtægter.

Mere information (dagsorden, tilmelding m.m.) vil blive lagt på hjemmesiden.

Vi håber at se rigtig mange til generalforsamlingen.

Som nævnt i sidste blad har Midt/Vest 30 års jubilæum i år, så der er noget at glæde sig til.

Husk at tjekke hjemmesiden – den er ny og flot (www.rygsøjlegigt.dk) - og de fleste informationer vil være at finde der, ellers er i altid velkommen til at kontakte bestyrelsen.

Vi hører gerne fra jer, hvis i har ønsker/ideer til arrangementer, så bare kontakt en af os i bestyrelsen.

På bestyrelsens vegne
Torben Pedersen
Formand

HOVEDSTADEN

FORMAND Karin Skrydstrup

Bogmester Fischers vej 5A 1.3, 2000 Frederiksberg
Tlf. 2388 3266 • Skryd1@gmail.com

Kære medlemmer

Godt Nytår. Så er vi i gang med det nye år.

Vi i sluttede 2017 af med et velbesøgt arrangement i Folketinget med efterfølgende spisning i snapstinget. Faktisk fik vi flere tilmeldinger, end Folketinget havde plads til den dag i november, så vi fik i sidste øjeblik arrangeret en ekstra rundvisning her i begyndelsen af januar til dem, der ikke var plads til.

Mange tak til jer der viste forståelse for vores guide-problem og lod arrangementet flytte til januar. I alt var vi ca. 55 deltagere på de to rundvisninger. Det er fornemt mange deltagere.

I øjeblikket er vi ved at gøre klar til vores generalforsamling, som afholdes onsdag 14. marts 2018 på Scandic Sydhavnen.

Så I skal være opmærksomme på, at det er et nyt sted i år. Vi har været heldige at få læge Marie Wetterslev fra Rigshospitalet Glostrup, Videntcenter for Reumatologi og Rygsygdomme, til at fortælle om hendes igangværende forskningsprojekt, som handler om regulering af bio-medicin til personer med lav sygdomsaktivitet.

Vel mødt til vores generalforsamling, der som sædvanlig begynder med spisning kl. 18:00.

Med venlig hilsen
På bestyrelsens vegne
Stig W. Nielsen

SJÆLLAND SYD

FORMAND Susanne Pedersen
Valnøddeparken 8, 4690 Haslev
Tlf. 3049 6118 • supe@os.dk

Kære medlemmer

Så kom vi i gang med det nye år, og forhåbentlig får vi ligeså mange hyggelige stunder i 2018, som vi har haft i det foregående år.

Vi har plads til flere af jer til arrangementerne. Du skulle prøve at komme og få den oplevelse, det giver at være sammen med andre med morbus Bechterew og rygsøjlegigt.

Svømmeholdet har en ledig plads. Vi svømmer stadig tirsdag aften kl. 18.50 i Birkebjergparken i Næstved.

Vores generalforsamling er fastlagt til 5. april 2018 kl. 19.00 på Futuracentret i Næstved.

Dagsorden vil blive udsendt til dig. Bestyrelsen arbejder pt. på at få en aftale på plads med en oplægsholder. Vi håber selvfølgelig, at du vil deltage i generalforsamlingen, og bestyrelsen vil meget gerne have nogle input fra dig.

Du er velkommen til at kontakte en fra bestyrelsen, hvis du har spørgsmål. Husk at give besked hvis du skifter mailadresse.

På vegne af bestyrelsen
Susanne Pedersen

FYN

FORMAND Ally Granhøj
Svelmøparken 34, 5600 Faaborg
Tlf. 2126 2082 • algrmiol@sydfynsmail.dk

Kære medlemmer

Så oprandt det nye år – hvilket dybest set er noget sludder. Der er jo frister, som skal overholdes, og disse linjer er skrevet 13. december 2017, lige inden vores norske venner skal i kamp med russerne. Skulle du have glemt det, taler jeg om VM i håndbold for kvinder. Kvartfinale.

I bestyrelsen har vi brugt en del tid på at drøfte, hvordan vi får nogle arrangementer, som medlemmerne vil benytte sig af. Faktisk havde vi af hovedbestyrelsen fået forhåndstilsagn om en bevilling på godt kr. 5000 til et arrangement på Egeskov, men desværre havde så få tilmeldt sig, at den slukørede bestyrelse måtte aflyse og vinke farvel til bevillingen. Hvad gør vi så?

Svaret kunne være, at vi slog os sammen med nogle af de øvrige landsdele. Det er sket før, og med en vis succes. Helt nærliggende kunne vi på Fyn slå os sammen med de gode folk fra Vejle og omegn, og lave et fælles arrangement. Vestsjælland måske også? Dette vil vi drøfte på næste bestyrelsesmøde, som i øvrigt er berammet til 18. januar 2018.

Er der nogle af vore medlemmer, der har erfaring med Hyben Vital? Nu har jeg hørt om flere, som påstår, at de helt undgår forkølelse, eller i hvert fald, at tilfældene mindskes ganske meget. Giv mig gerne et praj, hvis nogle af jer har erfaringer med dette produkt. Den omstændighed, at det faktisk bliver produceret her på Langeland (6 km fra hvor jeg bor) beror helt på tilfældigheder. Jeg må være ærlig at tilstå, at jeg ikke kender produktet. Måske andre gør?

På bestyrelsens vegne
Niels Vous

VESTSJÆLLAND

FORMAND Henrik Østrup

Hasseltoften 5, 4281 Gørlev
Tlf. 2060 6440 • ostrupvad@msn.com

Kære medlemmer

Tak for 2017 og velkommen til 2018.

Vi tager hul på et frisk år fyldt med håb, visioner og ønsker. Aktivitetskalenderen for 2018 er klar. Det er vores håb, at rigtig mange af jer deltager i et eller flere af tilbuddene, for det er vores vision at tilbyde jer oplevelser og inspiration.

Årets første begivenhed er generalforsamlingen, som bliver afholdt lørdag 10. marts 2018 kl. 10.30. I skrivende stund er lokationen ikke på plads, men stedet vil være påført indkaldelsen til generalforsamlingen.

Det kan dog allerede nu oplyses, at vi får besøg af fysioterapeut Annette Møberg, som vil fortælle om behandling af autoimmune sygdomme med medicinen LDN (Low Dose Naltrexon). LDN er blevet anvendt siden 1984, hvilket betyder, at man kender bivirkningerne (der kan være få harmløse opstartsbivirkninger, men ingen på sigt). Samtidig er patentet udløbet, hvilket gør det til et billigt præparat.

LDN kan stoppe 180 forskellige autoimmune sygdomme herunder leddegigt, psoriasisgigt, SLE, Sjøgrens syndrom, sclerose, Parkinson, Alzheimers, morbus Crohn med flere.

LDN virker blandt andet ved, at få kroppen til at overproducere endorfiner. Endorfiner er kroppens eget morfin, men endorfinerne spiller også en væsentlig rolle i forhold til vores immunforsvar. Jo flere endorfiner i kroppen, des bedre immunforsvar. Ved hjælp af LDN bliver immunforsvaret så stærkt, at det selv kan bekæmpe autoimmune sygdomme.

Til generalforsamlingen vil foreningen være vært med smørrebrød (tre stk. til hver) gratis for medlemmer, 50 kr. for ikke medlemmer.

Tilmelding er derfor nødvendig senest 25. februar til Kjeld Nielsen på tlf. 2289 0206 eller mail: kn-rn@mail.dk

Indkomne forslag til dagsordenen skal være formanden i hænde senest 1. februar på mail: ostrupvad@msn.com

Infovagter. Åbningstider i infobutikken i Kalundborg, hvor du kan tale med et bestyrelsesmedlem:

Torsdag 20. marts kl. 16-18.

Torsdag 5. april kl. 16-18.

Torsdag 3. maj kl. 16-18.

Vel mødt

Henrik Østrup

ØSTJYLLAND

FORMAND Claus-Ebbe Junker

Lilletoften 22, Rodskov, 8543 Hornslet
Tlf. 3024 0547 • clausebbejunker@gmail.com

Kære medlemmer

I skrivende stund er det medio december med kulde og frost, omend det aktuelle medlemsblad først nu er Jer i hænde.

Vores landsdelsforening har haft et særdeles godt år med vellykkede arrangementer og pænt fremmøde (se de forrige medlemsblade for 2017).

Vi har holdt bestyrelsesmøder og besluttet, at alle fremtidige arrangementer bliver lagt ud på foreningens hjemmeside. Men I skal allerede nu sætte et kryds i kalenderen vedrørende 15. marts 2018, hvor vi afholder ordinær generalforsamling i Marselisborg Centret, P.P. Ørums Gade, 8000 Aarhus C.

Vi indleder med et spændende foredrag samt et lettere traktement, hvorfor tilmelding er nødven-

dig. Medlemmerne bedes også være opmærksomme på, at årets landsmøde afholdes af Sønderjyllandskredsen foråret 2018 (se nærmere beskrivelse i medlemsbladet).

Bestyrelsen træder sammen i det nye år og vil færdiggøre vore invitationer til medlemsarrangementer, der blandt andet omhandler en udflugt til Aarhus Ø og senere på året en tur i Den Gamle By, Aarhus C, hvor vi vil fokusere på de nye seværdigheder. Endelig arbejder vi på et arrangement, som primært er møntet på de unge medlemmer af foreningen.

På bestyrelsens vegne
Mirjana Rosenlund
Næstformand i Østjyllandskredsen

VEJLE-RIBE

FORMAND Tina Aamann

Glænøvej 18, 6000 Kolding
Tlf. 2925 5340 • tpaamann@gmail.dk

Kære medlemmer

Vi håber, at alle er kommet godt gennem julen samt, at I har fået en god start på det nye år.

Det første arrangement i 2018 er den årlige generalforsamling.

Generalforsamlingen afholdes 26. februar kl. 18.00 i Bowl'n'Fun, Skovvangen 35, 6000 Kolding.

Vi håber på stort fremmøde.
På bestyrelsens vegne
Brian Larsen

SØNDERJYLLAND

FORMAND Laila Stelzner

Søtoften 13, 6430 Nordborg
Tlf. 2666 1353 • svela@hotmail.dk

Kære medlemmer

Vi håber, at alle medlemmer med familie er kommet godt i gang med det nye år. I skrivende stund har kong vinter kort vist sit kolde og hvide ansigt, men ellers har vinteren indtil nu været mere grå, våd og blæsende end hvid og frostdør. Vi får se, hvordan resten af vinteren udvikler sig, men snart kan vi glæde os til foråret og de lange lyse aftener.

Lidt om afholdte og kommende arrangementer:

Juleafslutning 2017

2017 sluttede med foreningens traditionelle julearrangement, der blev afholdt tirsdag 28. november. Der var god opbakning til arrangementet med ca. 38 deltagere (medlemmer + ledsagere) – pænt.

Bestyrelsen havde i år valgt selv at underholde deltagerne med sang og spil. En rigtig god aften med godt humør og megen snak, hvor vi sang vore dejlige julesange til computer-akkompagneret klavermusik og julehyggede med gløgg, æbleskiver, kaffe og kage. Alle tog hjem med en lille gave vundet i foreningens julelotteri.

Generalforsamling 2018

Der indkaldes til ordinær generalforsamling i MB Landsdelsforeningen Sønderjylland: Tirsdag 20. marts 2018 kl. 19.00 i spisesalen på Gigthospitalet

Dagsorden ifølge foreningens vedtægter:

1. Valg af dirigent.
2. Beretning fra formanden.
3. Forelæggelse af godkendt og revideret regnskab for 2017.
4. Vedtagelse af budget og kontingent for 2018.
5. Indkomne forslag.
6. Vedtægtsændringer.
7. Valg af formand i lige år.
På valg er: Formand Laila Stelzner.
8. Valg af kasserer i ulige år.
9. Valg til bestyrelsen.
På valg er: Torben Hejlesen og Willy J. Fick.

10. Valg af suppleanter til bestyrelsen.

På valg er: Margrethe Tramm og Ebbe Larsen.

11. Valg af revisor og revisorsuppleant.

På valg er: Erik Sørensen og Knud Petersen.

12. Eventuelt.

I forbindelse med generalforsamlingen vil der som sædvanlig være et fagligt indlæg. Tænk over om det er noget for dig at komme ind i bestyrelsen, da vi mangler to ud af tre pladser udfyldt i bestyrelsen.

Af hensyn til servering og køkkenets bestillingsfrister beder vi om tilmelding senest tirsdag 6. marts 2018 enten ved at skrive sig på de fremlagte tilmeldingslister i træningscentret, eller kontakte følgende:

Linda Petersen,
tlf.: 30299265,
E-mail: clemp@mail.dk

eller Laila Stelzner,
tlf.: 26661353 (bedst kl. 17-19),
E-mail: svela@hotmail.dk.

MB træning: HUSK - en høj fremmødeprocent er fortsat og stadigvæk vores garanti for at kunne bibeholde den gode aftale, vi har, om gruppetræning.

På bestyrelsens vegne
Willy J. Fick

NORDJYLLAND

FORMAND Henrik Møller

Runddyssen 222, 9230 Svenstrup
Tlf. 2671 9644 • mbnordjylland@outlook.com

Kære medlemmer

Vi håber i alle har haft en rigtig god jul samt et godt nytår. 2018 er nu i gang, og derfor er det blevet tid til årets første hilsen fra MB Nordjylland.

I MB Nordjylland ønsker vi gennem vores arrangementer at skabe frirum. Frirum til at komme lidt væk fra den travle hverdag og være sammen med andre, som er i samme situation som én selv, både som patient og pårørende. Her er plads til alle.

Vi ønsker at skabe rammerne for et åbent miljø, hvor der kan snakkes frit om sygdom, udfordringer

samt udveksle erfaringer og gode idéer, samtidig med at vi hygger og har det sjovt.

Vi ser frem til endnu et år sammen med jer.

I vil i den nærmeste tid modtage brev/mail om for-årets arrangementer.

På bestyrelsens vegne
Jane Kjelbjerg Sørensen

TJ - Malerfirma

v/malermestre Torben Jensen

- Renovering
- Tilbygning
- Nybygning
- Alt indenfor bygningsarbejde
- Alt tapetararbejde udføres

GARANTI PÅ KVALITET

Blichers Alle 24 • 6700 Esbjerg
tjmalerfirma@msn.com • www.tj-malerfirma.dk
Tlf. 20 85 12 07

Griseformidling Vest

Griseformidling Vest ApS

Kærmarksvej 44 • 6780 Skærbæk
Tlf.: 74 75 70 90
www.grisvest.dk

 pp busser

- et moderne busselskab...

Telefon
8628 4388

Birkegårdsvej 32
8361 Hasselager

www.pp-bus.dk

Alm
Brand

8730 2000

Alex Andersen Ølund A/S

*Vi kører for det grønne erhverv!
Kørsel med affaldscontainere, grus og sten*

Holkebjergvej 54 • 5250 Odense SV
Tlf. 66 18 81 97 • www.alex-andersen.dk

Gigt Kong Christian X's
hospital

Træningscenter

Toldbodgade 3
6300 Gråsten
Tlf. 73 65 40 68

GREEN ENER TECH

Agdrupvej 10 - 9380 Vestbjerg

*Vindmøller
Køb, salg, export og nedtagning*

www.green-ener-tech.dk

40 44 77 01

KELDOR

Torvegade 6 · 3700 Rønne
Telefon 62 26 50 85

HOUREVISION

v/Karen-Margrethe Krarup

86 55 69 00

Gylling Østergade 27 · 8300 Odder

apotek

Frederiksborg Apotek
Slotsgade 26, 3400 Hillerød
48 26 56 00

Åbningstid
alle dage i året
kl 8-21

Handicapvenlige adgangsforhold
www.frederiksborg-apotek.dk

BUNCH

BYGNINGSFYSIK

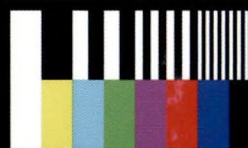
Staktoften 22A · 2950 Vedbæk
Tlf.: 5239 7952 · www.bunchbyg.dk

Skal vi lave dine næste ETIKETTER ?

INTET er umuligt
- lad os bevise det ...

98 52 15 11

4 LABELS a/s
Jyllandsvej 13 · 9500 Hobro · www.4labels.dk

STUDIOS

Du finder vores TV-studiekompleks på Amager, i København. Det rummer alle de faciliteter du har brug for til at kunne producere de bedste tv-produktioner på markedet – og teknikken leveres i 100 % HD.

Studierne varierer fra 23 til 850 m².

Jenagade 22
2300 København S
Tlf. (+45) 3264 6464
info@studios.dk
www.studios.dk

LUNDS PLANTESKOLE

Sørkelvej 124
8600 Silkeborg
Tlf. 86 85 23 79
www.lundsplanteskole.dk

Ring og få et godt tilbud !

fyringsolie
dieselolie

OLIE A/S

75687300

www.hk-hornsyld.dk

Thisted-Fjerritslev Cementvarefabrik A/S

Stevnsvej 17 • 7700 Thisted
Tlf. 97 92 25 22 • E-mail: salg@tct.dk

Se mere på
www.tct.dk

Beton - naturligvis

Sydvestjysk Klovpleje

v/ Jørn Stein
Stilbjergvej 43 X
6800 Varde
Tlf. 61 54 11 04

Violinbygger
Medl. af mesterlauget
Reparation • Nybygning • Køb • Salg
www.violin.dk
violin@mail.dk

Erik Hoffmann

Tlf. 38 71 83 96

Hyltebjerg Allé 87 • 2720 Vanløse

IOF.dk

Aftenskolen for voksne
med handicap

Nyt program udkommer til august!
Ring 38 60 71 11 for at få det tilsendt.
Du kan også se det på www.iof.dk

IOF er en aftenskole for mennesker med et bevægelses-
handicap i hovedstadensområdet. Være undervisning foregår
i lokaler med gode adgangsforhold og særligt udstyr.

THERMOSKIN®
Gigthandsken

- Nyudviklet gigthandske
- Reducerer omhed i led og hævede hænder
- Nyttig varmeterapi til leddene
- Leveres parvis i sort
- Vejl. udsalgspris 399,00 kr.

Bestil i webbutikken thermoskin.dk/gigthandsken
eller køb den på dit lokale apotek

apotek

Apotekerne i Nordjylland

Pernilles FISKEFARS

– byens bedste

86 12 35 59 & 86 18 54 50

Fax 86 13 71 19 • Pakkervej • 8000 Aarhus C

**Revision- &
Regnskabskontoret Aps**
REGISTREREDE REVISORER

Telefon 74 42 36 53

Østergade 20 • 6400 Sønderborg • Telefax 74 42 37 86

E-mail: rr@revision-regnskabskontoret.dk
GODKENDT ERHVERVSSERVICE-LEVERANDØR

Landinspektørfirmaet Søren Kielsen Aps

Ærøvej 8 - 8800 Viborg - mail@lsp-kielsen.dk - Tlf: 86629505

Djurs
tagmaling

Tagrens - Tagmaling - Reparationer

Tlf. 29 62 30 73

Gigtlinien

Gentoftegade 118, 2820 Gentofte
Tlf. 3977 8000 • info@gigtforeningen.dk
www.gigtforeningen.dk

Åbningstider

mandag-torsdag kl. 9.00-16.00 • fredag kl. 10.00-15.00

FNUG (Foreningen af Unge med Gigt)

Gentoftegade 118, 2820 Gentofte
Tlf. 4181 9545 • www.fnug.dk

RYGSØJLEGIGT OG
MORBUS BECHTEREW

HOVEDBESTYRELSEN

Formand

Jens Tryde
Primulavej 15,
7000 Fredericia,
Tlf. 2815 3828
jensblichertryde@live.dk

Næstformand

Claus-Ebbe Junker
Lilletoften 22, Rodskov
8543 Hornslet
Tlf. 3024 0547
clausebbjunker@gmail.com

Kasserer

Per Schwarz
Reinholdts Bakke 54
6640 Lunderskov
Tlf. 3028 5863
ritaogperschwarz@stofanet.dk

Sekretær

Stig Winther Nielsen
Tinggårdslunden 36
4030 Tune
Tlf. 3077 2052
tune_4030_stig@hotmail.com

Bestyrelsesmedlem

Mathilde Langballe Sørensen
Bjørnholms alle 2G
8260 Viby J
27 58 74 45
mathildelangballe@hotmail.com

Suppleant

Ansæt sekretær
Linda Petersen
Keldetvej 45
6100 Haderslev
Tlf. 3029 9265
clomp@mail.dk

Suppleant

ASIF kommitteret
Willy J. Fick
B. S. Ingemannsvej 8
6400 Sønderborg
Tlf. 6178 6884
willy.fick@hotmail.com

Revisor

Niels Vous
Stengadevej 1
5953 Tranekær
Tlf. 2215 0055
vous@mail.dk

LANDSDELSFORENINGSFORMÆND

Hovedstaden

Karin Skrydstrup
Borgmester Fischers Vej 5A
2000 Frederiksberg
Tlf. 2388 3266
skryd1@gmail.com

Vestsjælland

Henrik Østrup
Hasseltoften 5,
4281 Gørlev
Tlf. 20 60 64 40
ostrupvad@msn.com

Østjylland

Claus-Ebbe Junker
Lilletoften 22, Rodskov
8543 Hornslet
Tlf. 3024 0547
clausebbjunker@gmail.com

Midt-Vestjylland

Torben Pedersen
Munklindevej 42
7441 Bording
Tlf. 4127 3861
torbenmunklinde@gmail.com

Sønderjylland

Laila Stelzner
Søtoften 13
6430 Nordborg
Tlf. 2666 1353
svla@hotmail.dk

Nordjylland

Henrik Møller
Runddyssen 222
9230 Svenstrup
Tlf. 2671 9644
mbnordjylland@outlook.com

Fyn

Ally Granhøj
Svelmøparken 34
5600 Faaborg
Tlf. 2126 2082
algrmiol@sydfynsmail.dk

Sjælland Syd

Susanne Pedersen
Valnøddeparken 8
4690 Haslev
Tlf. 3049 6118
supe@os.dk

Vejle-Ribe

Tina Aamann
Glænøvænget 18
6000 Kolding
Tlf. 2925 5340
tpaamann@gmail.com

Vi er stolte af, at vi
i mere end 40 år har
været med til at holde
danskerne raske og sunde.

Vores vigtigste
opgave er at gøre
en **forskel**

MSD har mere end 40 forskellige lægemidler til en lang
række forskellige terapiområder. Det er MSDs mission at
levere innovative produkter og services, som redder og forbedrer liv.

MSD er en global medicinalvirksomhed, som arbejder for at forbedre menneskers liv og helbred. Vi sam-
arbejder med læger, patienter og andre interessenter i flere end 140 lande om vores receptpligtige
lægemidler, vacciner, biologiske præparater og veterinærlægemidler for at levere innovative medi-
cinske løsninger. Vi viser samtidig vores engagement ved at forbedre adgangen til bedre
sundhed for alle gennem omfattende politikker, sundhedsprogrammer og partnerskaber. Læs
mere på www.msd.dk eller www.msd.com og find os på Twitter, Facebook og YouTube.
MSD er varemærket for Merck & Co., der har hovedkvarter i Whitehouse Station,
New Jersey, USA.

BEHANDLINGSOMRÅDER

HJERTE-/KARSYGDOMME

KVINDERS SUNDHED

DIABETES

HUDSYGDOMME

SMERTER

GIGTSYGDOMME

HIV/LEVERBETÆNDELSE

MAVETARMLIDELSER

HJERNELIDELSER

ØJENSYGDOMME

KRÆFT

LUFTVEJSLIDELSER

INFEKTIONSSYGDOMME